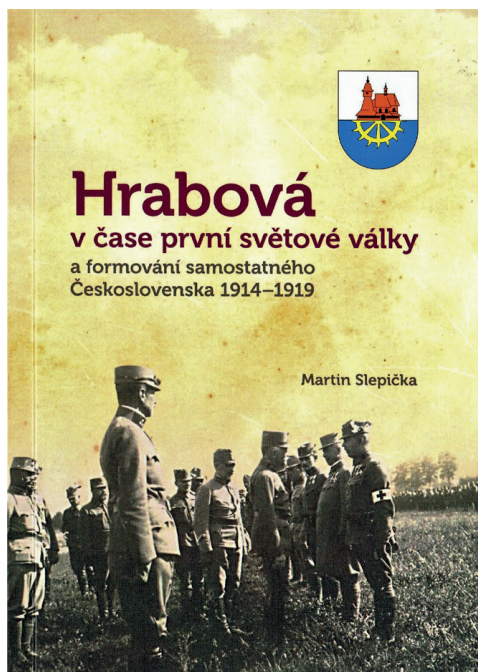

RECENZE

Martin SLEPIČKA, *Hrabová v čase první světové války a formování samostatného Československa 1914–1919*, Ostrava 2018, 153 s.

ISBN 978-80-907100-6-1

Ostravská obec Hrabová vydala publikaci *Hrabová v první světové válce*. Nemůže nás překvapit, že jejím autorem je Martin Slepíčka, editor obsáhlých dějin obce (*Historie obce Hrabová: dějiny, památky a osobnosti Hrabové od 13. století po současnost. Ostrava-Hrabová, 2017, 527 s.*) a spoluautor publikace o obci ve druhé světové válce (*Slavík, Vladimír-Slepíčka, Martin-Sliva, Milan. Hrabová v období druhé světové války. Ostrava-Hrabová 2015, 64 s.*) Z porovnání obou výtisků o válečných dějinách je na první pohled zřejmé, že publikace o první světové válce je více než o polovinu objemnější, což je způsobeno tím, že je opatřena historií obce. Jiným podstatným rozdílem, kterým se obě publikace odlišují, je to, že novější z nich je podstatně profesionálněji provedená. Nechybí důkladný a zevrubný poznámkový aparát, výčet pramenů, podrobná bibliografie, seznam vyobrazení, jmenný a místní rejstřík, anglické resumé a biografická informace o autorovi.

Publikace je rozdělena do sedmi kapitol. První kapitola, jak již bylo řečeno, pojednává o dějinách obce od nejstarší doby do počátku I. světové války. Ve stručnější podobě se zde objevují informace z obsáhlých dějin Hrabové, avšak kapitola končí podkapitolou o mezinárodní situaci před I. světovou válkou, což v současných dějinách Hrabové chybí.

Další tři kapitoly, jež se týkají I. světové války v Hrabové, přinášejí zcela nové neznámé informace, které jsou cenné a tvoří jádro recenzované práce. Každá z kapitol je přehledně rozdělena na podkapitoly a první z kapitol pojednává o vyhlášení války, ohlasech této události v obci a o fungování válečné státní správy a samosprávy. Další kapitola se věnuje zřízení lazaretů, hospodářské situaci v obci, zásobovacím potížím, útrapám každodenního života uprostřed války a také všedním denním událostem, které válka přinášela.

Další kapitola je biografická, neboť se snaží zachytit životní osudy významných Hrabovských obyvatel, kteří v obci působili během I. světové války (jmenovitě starosta Antonín Adámek a farář Josef Řezáč), osudy občanů sloužících v c. k. rakousko-uherské armádě a příslušníků československých legií v Rusku, Itálii a Francii. M. Slepíčkovi se podařilo vypátrat a zmapovat životní osudy sedmi Hrabovských vojáků, příslušníků c. k. rakousko-uherské armády a zjistit alespoň základní data o dalších 43 padlých, 35 zajatých Hrabovských vojácích a 26 legionářích. Škoda jen, že autor nevyčerpal všechny otevřené databáze Vojenského historického archivu. Tak pozornosti uniklo 12 legionářů a 5 padlých vojáků z Hrabové, kteří v textu práce chybí. U vojáků, kteří jsou v publikaci uvedeni, jsme ochuzeni o příčinu úmrtí, přesnější místo úmrtí, příslušnost k vojenskému tělesu a případně další údaje, které by bylo možno vyčíst z digitalizátů na stránkách Vojenského historického archivu. Nadto záznamy o jednotlivých legionářích

odkazují na další prameny, jako jsou legionářské spisy a osobní karty. Nabízí se otázka, zdali neměly být i tyto archiválie vytěženy, zvláště když se jedná o heuristiku k takto monotematické a časově vymezené publikaci.

Monografie pokračuje kapitolou věnovanou mezinárodní situaci v předvečer vzniku samostatného státu a ohlasem vzniku Československa v Hrabové. V následující kapitole se autor zabývá historickými událostmi v Hrabové od vzniku republiky do komunálních voleb v červnu 1919. Poslední kapitola pojednává stručně o dění v obci v dalších desetiletích 20. století a prvním desetiletí století následujícího. Z hlediska tematického a časového zaměření publikace se tato kapitola jeví jako nadbytečná. Přínosnější by určitě bylo, zařadit zde stať získanou metodou orální historie, zejména když pamětníků valem ubývá. Text knihy je doplněn celkem 21 fotografiemi, řadu z nich můžeme považovat za unikátní a publikované poprvé.

I přes jisté výhrady je publikace *Hrabová v čase první světové války* solidní prací, která poprvé mapuje období I. světové války v obci a přibližuje denní život a strasti, kterou válka přinášela obyvatelům malé zemědělské obce na pomezí Moravy a Slezska.

Antonín Barcuch